

կը գոհանան ձկնեղէնով եւ բանջարեղէնով. հացը իրենք կը պատրաստեն զուտ ցորենէ: Վանքին 700 հատորի չափ ձեռագրերը փոխադրուած են Յունաց Երուսաղէմի պատրիարքարանի մատենադարանը:

2. ՆՇԱՆԱԼՈՐ ՂԷՄԲԵՐ ՄԱՐ-ՍԱՐԱՅԻ.

Գրական և հոգևոր կեանքով այս վանքին մէջ նշանաւոր հանդիսացած է, Յովհաննէս Լոսկաց որ ծնած է Հայաստան 454ին. եպիսկոպոս Նիկոպոլսի (Սեբաստիա) 481ին, 28 տարեկան. 491ին փախչելով Մար-Սարա եկած է եւ մէկու մը չէ յայտնած իր եպիսկոպոս ըլլալը, մինչև 498 ծառայական աշխատութիւն ունեցած է վանքին մէջ: Մար-Սարա երբ Եղիա պատրիարքին տարաւ զայն եպիսկոպոս ձեռնադրել տալու, Յովհաննէս յայտնեց գաղանիքը ու պատրիարքը պատճառով մը ետ թողուց ձեռնադրութիւնը, ժամանակ մը ևս ծառայեց վանքին և վախճանեցաւ 13 մայիս 558ին: Յովհաննէս Ներսիս (Hésychaste), Կիւրեղ Սկիւրուպրեցի, Յովհաննէս Մոսկո (Mosch), Յովհաննէս Դանակացի (* 4 դեկտ. 748), Սարացի Ասեփանու (Եղբորորդի Յովհաննէս Դամասկացիին) նոյն վանքին մէջ զարգացում ունեցան և պաշտօններ վարեցին դուրսը, ինչպէս նաև Կոզմա Երզնցոյ (Le Mélode), Անդրեաս Կրեացի, Թովմա Բժիշկ, յետոյ պատրիարք 811ին. Ղեւոնդ՝ կենսաղիր Սարացի Ստեփանոսի, Թեոդոր Եղեացի, այս անձը (Թ. դար) կ'ըսուի Ապիկուրս, որ Հայոց Աշոտ Մսակերին քովը գնաց դաւանական վիճաբանութեան համար ընդդէմ Նանա ասորի սարկաւազին, որմէ պարտուելով վտարուեցաւ իշխանին պալատէն: Եղեսացին կատարած է նաև Մուսովիէ խալիֆային կողմէն պատուիրակութիւն մը Միքայէլ Գ. Արբէլու կայսեր և անոր մօրը մօտ: Թէոդոր մեռած է Մար-Սարայի վանքին մէջ: Եղեսացին ունի զրական գործեր:

Անուանի եղաւ Անտիոքոս՝ մեծաւօրը Մար-Սարայի վանքին, որ հեղինակն է երկու գրուածքներու, Նախակի մը՝ զոր գրած է Անկիւրերոյ Ադգալին վանքի վանականներէն Եւստաթիոսի, և Պարսից կողմէն Երուսաղէմի արչաւանքի Պասմոքեան:

Թ. դարուն նոյն վանքը ունեցած է Միքայէլ անուամբ նա-